

Autoriteit woningcorporaties
Inspectie Leefomgeving en Transport

> Retouradres Postbus 16191 BD Den Haag

L0665
Woonbron
t.a.v. het bestuur
Postbus 2346
3000 CH ROTTERDAM

**Inspectie Leefomgeving en
Transport**

Autoriteit woningcorporaties
Graadt van Roggenweg 500
Utrecht
Postbus 16191
2500 BD Den Haag
www.ilent.nl

Contactpersoon

H.A.J. Vermaas
jordl.vermaas@ilent.nl

Ons kenmerk

CORP-AW-30298-L0665

Datum 12-7-2016
Betreft Definitief rapport governance audit

Geacht bestuur,

In de bijlage treft u het definitieve rapport aan naar aanleiding van de door de
Autoriteit woningcorporaties op 23 mei 2016 uitgevoerde governance audit.

DE MINISTER VOOR WONEN EN RIJKSDIENST,
namens deze,
DE SENIOR INSPECTEUR ILT/AUTORITEIT WONINGCORPORATIES,

H.A.J. Vermaas

RAPPORT GOVERNANCE AUDIT

Naam organisatie: Woonbron

L-nummer: 0665

Datum: 12 juli 2016

Nummer: CORP-CFV-55494-L0665

Status: Definitief

Colofon

Uitgegeven door	Autoriteit woningcorporaties / Inspectie Leefomgeving en Transport
Informatie	Jordi Vermaas
Telefoon	06 29 51 36 10
Uitgevoerd door	Theo Nieuwenhuizen en Jordi Vermaas
Opmaak	Martine Ypenburg
Datum	20 juni 2016
Status	Definitief
Versienummer	1.2

Inhoud

Bladzijde

1	Managementsamenvatting 4
1.1	Samenvatting 4
1.2	Conclusie 4
1.3	Vervolg 4
2	Gegevens organisatie 5
2.1	NAW gegevens 5
2.2	Raad van bestuur 5
2.3	Inschrijving Kamer van Koophandel 5
3	Doelstelling en omvang audit 6
3.1	Doelstelling 6
3.2	Auditproces 6
3.3	Auditgesprek 7
3.4	Autorisatie 7
4	Toetsingskader en aangetroffen situatie 8
4.1	Inleiding 8
4.2	Aangetroffen situatie 9
4.2.1	Governance 9
4.2.2	Relatie met belanghebbenden 10
4.2.3	Compliance en integriteit 10
4.2.4	Plan do check act-cyclus 11
4.3	Eindoordeel 12
5	Wederhoor en afspraken 13
5.1	Wederhoor 13
5.2	Toezicht en vervolg 13
6	Bijlagen 14
6.1	Geïnterviewden 14
6.2	Beoordeelde documenten 14

1 Managementsamenvatting

1.1 Samenvatting

Op 23 mei 2016 heeft de Autoriteit woningcorporaties (Aw) een audit uitgevoerd bij Stichting Woonbron te Rotterdam. Deze audit heeft als doel te toetsen of de corporatie voldoet aan de eisen die de Aw stelt aan een goede governance. De in deze audit gehanteerde werkwijze betekent dat het voorliggende auditrapport geen overall beeld biedt van de kwaliteit van de governance bij een woningcorporatie, maar slechts een momentopname van waar de woningcorporatie nu staat.

1.2 Conclusie

De Aw heeft vastgesteld dat uw corporatie op alle vier onderzochte thema's voldoet aan de gestelde eisen. De Aw heeft op basis van dit onderzoek het beeld dat de governance van uw corporatie voldoende waarborgen biedt voor de bescherming van het maatschappelijk vermogen en voor een rechtmatige en integere uitvoering van de werkzaamheden van uw corporatie.

1.3 Vervolg

De audit bij Woonbron behoeft, gezien de aard van de aangetroffen situatie, geen opvolging in de zin van een verbeterplan of andere toezichtsinterventies. Wel zijn onderstaande aandachtspunten geformuleerd waarvan de Aw vindt dat opvolging daarvan de governance van zou versterken.

- In het kader van de relatie met belanghebbenden, in het bijzonder de gemeenten, ligt het in de rede om de focus (meer dan voorheen) extern te richten in combinatie met meer aandacht voor communicatie/dialogoog en responsiviteit op alle niveaus.
- Met betrekking tot compliance en integriteit zijn de toegankelijkheid en eenvoudige benadering op de website van Woonbron betreffende de klokkenluidersregeling en integriteitscode een aandachtspunt. Verder is integriteit een doorlopend proces en daarom is het van belang dat deze zaken structureel aan de orde (blijven) komen, bijvoorbeeld als onderdeel van de HRM-cyclus in functionerings- en beoordelingsgesprekken bij in ieder geval de medewerkers met kwetsbare functies (key-functionarissen).
- Op het gebied van governance zou meer aandacht kunnen worden besteed aan overdracht/het delen van (indringende) intern toezichtervaringen met nieuwkomers (intredende commissarissen). Daarnaast wordt van belang geacht dat RvC en bestuur nadrukkelijk in gesprek blijven over de adviesrol en de controlerol van de accountant, met name over het overgangsgebied waar deze rollen kunnen gaan schuren of elkaar zelfs in de weg kunnen zitten.
- Met betrekking tot de PDCA-cyclus is verdere verbetering op het gebied van interne beheersing rondom de processen projecten en onderhoud in brede zin voor Woonbron wenselijk en noodzakelijk om een effectieve bijdrage te leveren aan het uitvoeren van de benoemde kerntaak. Daarnaast richt Woonbron zich nu meer dan in het verleden op de A (act) van de PDCA-cyclus, aandachtspunt voor Woonbron is daarbij wel dat het zich realiseert dat het een immer voortdurende cyclus betreft.

2 Gegevens organisatie

2.1 NAW gegevens

Naam organisatie	Woonbron
Bezoekadres	Kruisplein 25L
Postadres	Postbus 2346, 3000 CH ROTTERDAM
L-Nummer	L0665

Naam contactpersoon	Claudia Siewers
Telefoon contactpersoon	088 966 05 59 / 06 127 42 235
E-mailadres	CSiewers@Woonbron.nl

2.2 Raad van bestuur

De heren B. Wijbenga van Nieuwenhuizen en R. Sitton

2.3 Inschrijving Kamer van Koophandel

KvK-nummer: 24108291-0000 (Rotterdam)

3 Doelstelling en omvang audit

3.1 Doelstelling

De Autoriteit Woningcorporaties (Aw) voert integraal risicogericht toezicht op woningcorporaties uit, zoals opgedragen in de Woningwet. Daarbij richt het toezicht zich conform artikel 61 van de Woningwet onder meer op de governance en de integriteit van beleid en beheer van de woningcorporatie.

Governance (in brede zin) omvat de activiteiten van sturen, beheersen, toezicht houden en verantwoorden in hun onderlinge samenhang.

Governance richt zich op:

- belanghebbenden van de organisatie,
- de daarmee samenhangende doelstellingen van deze organisatie,
- de verantwoordelijkheid van de leiding van deze organisatie om de doelstellingen te verwezenlijken.
- Governance richt zich daarnaast op de soft controls die de verwezenlijking van deze doelstellingen ondersteunen.

De audit is geen op handhaving gerichte maatregel, maar is bedoeld om pro-actief eventuele problemen of aandachtspunten te signaleren. De Aw kijkt in een audit dan ook niet alleen of de voorschriften in de Woningwet ten aanzien van de governance door de corporatie correct zijn verwerkt. Dat is veelal al beoordeeld op basis van de stroom stukken in het continue toezicht. De Aw beoordeelt vooral of en hoe de voorschriften uit de Woningwet binnen de organisatie van de corporatie in de praktijk worden beleefd en toegepast. Is de governance van de corporatie een voldoende waarborg voor het goed functioneren van de organisatie?

Om een beeld te krijgen van de werking van de governance vraagt de Aw aanvullende informatie op bij de corporatie. Tezamen met de informatie uit het continue toezicht en beoordelingen van derden vormt dit de basis om in gesprek te gaan met het bestuur, de RvC en eventueel anderen in een audit on site risicogericht over een aantal deelgebieden binnen de governance.

Dit resulteert in een oordeel over de kwaliteit van de governance op een aantal punten en de wijze waarop dit binnen de woningcorporatie is geborgd.

3.2 Auditproces

De governance audit bestaat uit een aantal fasen:

- Fase audit on desk. De Aw kondigt de audit aan en vraagt daarbij informatie door middel van de vragenlijst, checklist en opgevraagde documenten. De Aw vormt zich op basis van de opgevraagde informatie een beeld van de governance/ checks and balances van de corporatie. De Aw gebruikt hiervoor informatie van de corporatie en informatie van derden zoals accountants, de visitatie en het WSW. Deze fase eindigt met een selectie van onderwerpen die via een on site audit nadere verdieping verlangen.
- Fase On site audit. De Aw voert een gesprek met het bestuur en met (een vertegenwoordiging van) de raad van commissarissen (RvC). Daarna bespreekt de Aw met bestuur en RvC gezamenlijk haar eerste bevindingen en geeft aan of zij aanleiding ziet tot een verdiepend gesprek met medewerkers en/of stakeholders van de corporatie.
- Fase Afronding. De Aw legt de bevinding van het onderzoek vast in het rapport governance audit. Dit rapport bevat een conclusie en waar nodig interventies. Het bestuur ontvangt het rapport voor hoor- en wederhoor (feitelijke onjuistheden) en voor het markeren van vertrouwelijke passages ten behoeve van de openbaarmaking. Daarna stelt de Aw het rapport vast en publiceert dit op haar website.

Deze werkwijze betekent dat het voorliggende auditrapport geen overall beeld biedt van de kwaliteit van de governance bij een woningcorporatie. In de audit on desk worden immers een beperkt aantal onderwerpen geselecteerd waar de Aw mogelijk risico's ziet qua governance bij de betreffende corporatie.

3.3**Auditgesprek**

De Aw sprak met de bestuurders (db) de heren Wijbenga van Nieuwenhuizen en Sittou en de raad van commissarissen (RvC) de heren Van der Vlist en Jetten en mevrouw Doms. Dit gesprek was op 23 mei 2016 bij de corporatie te Rotterdam. Tevens was de bestuurssecretaris mevrouw Siewers bij de besprekingen aanwezig.

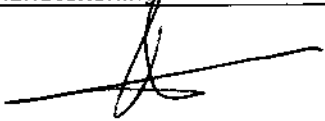

Op basis van de beschikbare informatie heeft de Aw de volgende onderwerpen geselecteerd voor het gesprek:

- Governance
- Relatie belanghebbenden
- Integriteit
- De Plan-do-check-act cyclus.

Bovenstaande onderwerpen zijn besproken, met het accent op de governance en integriteit.

3.4**Autorisatie**

Door middel van hun handtekening geven de auditoren te kennen dat deze rapportage volgens de geldende richtlijnen van de ILT tot stand is gekomen.

Functie en naam	Datum	Handtekening
(Lead) auditor Theo Nieuwenhuizen	13-7-2016	
Auditor Jordi Vermaas	12-7-2016	

4 Toetsingskader en aangetroffen situatie

4.1 Inleiding

Dit hoofdstuk geeft een overzicht van de aangetroffen situatie. Het is in essentie een beschrijving van een aangetroffen situatie in vergelijking met een vooraf bepaalde norm (Aw-eis). De aangetroffen situatie omvat tevens een beschrijving van de oorzaak of reden voor de afwijking tussen de aangetroffen situatie. Verder bevat dit hoofdstuk de motivatie voor de beoordeling.

1. De Aw stelt op basis van de beschikbare stukken vast of de corporatie voldoet aan een beperkt aantal voor de governance relevante wettelijke vereisten:
 - Ww art. 55b lid 3 Klachtenreglement
 - Ww art. 53a Visitatie in de afgelopen 4 jaar
 - Ww art. 26.1-3, 28 en 31.1 Bestuursreglement
 - Ww art. 26 Voorafgaande goedkeuring bestuursbesluiten door RvC
 - Ww art. 29 Informeren Minister indien van toepassing
 - Ww art. 30 lid 11 sub b Evaluatie RvC
 - Btiv art. 103 – 105 Onderdelen financieel reglement
 - Btiv. Art. 105 Auditcommissie
 - Ww art. 43.2 Overleg met huurders en bewoners
 - Ww art. 35.3 externe accountant

Voor een aantal van deze vereisten geldt dat de corporatie op basis van de Woningwet pas op een later tijdstip hieraan moet voldoen.

2. Daarnaast vormt de Aw zich een beeld van de kwaliteit van de governance, ze kijkt naar bestaan, opzet en de werking van de hiervoor relevante processen.

Ad 1: Wettelijke vereisten:

Woonbron heeft ten behoeve van het onderzoek een vragenlijst ingevuld. Dit geeft de Aw een beeld over de invulling van de governance door de corporatie. Voor de bovenstaande punten checkt de Aw of de corporatie voldoet aan de wettelijke vereisten. De check voor dit deel van het oordeel omvat geen inhoudelijke/kwalitatieve toetsing, deze beoordeling volgt hierna.

Het eindoordeel luidt: De Aw heeft vastgesteld dat uw corporatie (op alle 4 onderzochte onderwerpen) voldoet aan de genoemde wettelijke vereisten.

Een deel van de governancecode van de sector is niet verankerd in de wet. Deze punten komen waar relevant alleen aan de orde bij de kwaliteit van de governance.

Ad 2: Beeld van de werking:

Een goede governance biedt voldoende waarborgen voor de bescherming van het maatschappelijk vermogen en voor een rechtmatige en integrere uitvoering van de werkzaamheden. Op basis van de beschikbare informatie en de gesprekken (inclusief reality checks) vormt de Aw zich een oordeel over de opzet en werking van de governance. Het betreft een kwalitatieve beoordeling, waarbij op basis van professional judgement een inschatting wordt gemaakt.

Het eindoordeel is voldoende: de Aw heeft op basis van dit onderzoek het beeld dat de governance van uw corporatie voldoende waarborgen biedt voor de bescherming van het maatschappelijk vermogen en voor een rechtmatige en integere uitvoering van de werkzaamheden van uw corporatie.

4.2 Aangetroffen situatie

Hieronder volgt een beschrijving van de door het auditteam aangetroffen situatie per onderwerp.

4.2.1 Governance

De Governance bij Woonbron is goed op orde. Er is sprake van countervailing power op verschillende niveaus. Zo is de verhouding tussen de RvC en het bestuur in balans, maar daarnaast is er ook sprake van tegenwicht waar het gaat om het bestuur en het directieteam. Dit blijkt uit de stukken die zijn opgevraagd door de auditors en de gesprekken die zijn gevoerd met bestuurders en commissarissen. Het toezichtkader van de RvC is gestructureerd vastgelegd in het reglement RvC. Het ligt in de rede om in dit kader meer aandacht te besteden aan het onderwerp integriteit, zodat ook meer aansluiting bij de praktijk wordt gezocht.

Jaarlijks legt het bestuur een plan voor controle en risicobeheersing ter bespreking voor aan de RvC. Deze ziet erop toe dat bestuurs- en beheersingssystemen adequaat worden ingericht.

Woonbron stelt zich ten doel om te voldoen aan de eisen uit de Aedescode en de Governancecode en slaagt daar ook in. De RvC is kritisch op zichzelf en doet jaarlijks een zelfevaluatie. Wel zou meer aandacht kunnen worden besteed aan het delen met nieuwe leden van (indringende) toezichtervaringen en bijbehorende gevoelens van oude leden, opdat deze beter beheersbaar blijven en niet onverwacht doorwerken op momenten dat een spannend dossier (bijvoorbeeld bedrijfsonroerend goed in Delft) aan de orde komt.

Er is een duidelijk mandaat aanwezig voor het bestuur en dat mandaat wordt ook onderhouden. Daarnaast is duidelijk wat de taakverdeling is binnen het collegiale bestuur. Collegiaal bij Woonbron houdt in dat bestuurders gezamenlijk ondertekenen. Het bestuursreglement is van voldoende niveau. Hierin is bijvoorbeeld vastgelegd wat aan de RvC wordt voorgelegd en op welke wijze de RvC wordt geïnformeerd. Ook het verkeer met het directieteam is in dit document gestructureerd.

Er vindt regelmatig overleg plaats tussen de RvC en het bestuur. Bij die besprekingen kunnen andere medewerkers uit de organisatie aanwezig zijn, van welke mogelijkheid ook gebruik wordt gemaakt.

Aan de hand van de gesprekken met bestuurders en commissarissen en de concrete situaties die daarin worden beschreven, kan worden vastgesteld dat Woonbron een relatief open en transparante organisatie is. Commissarissen staan ook in contact met andere medewerkers dan de bestuurders (naast de reguliere contacten via de verschillende commissies), hetgeen het zicht van de RvC op de organisatie en de ontwikkelingen aldaar bevordert.

De RvC is opdrachtgever van de accountant. Vastgesteld kan worden dat dit op een juiste manier ook onderwerp van bespreking is met het bestuur. Er dient immers steeds een afweging te worden gemaakt of nadere werkzaamheden door de organisatie zelf moeten/kunnen worden verricht, of dat het in de rede ligt om dat (onafhankelijk) door een accountant uit te laten voeren. Hier hangen vanzelfsprekend ook verschillende kostenplaatjes aan. Daarnaast is er een overgangsgebied waar een adviesrol en een controlerol van de accountant gaan schuren of elkaar zelfs in de weg kunnen zitten. Het bestaan van het laatste heeft het auditteam niet vast kunnen stellen, doch het wordt van belang geacht dat RvC en bestuur hierover nadrukkelijk in gesprek blijven, opdat het laatste zich ook niet voor zal gaan doen.

De verslagen van de gesprekken tussen de RvC en het bestuur wekten in eerste instantie een wat eenvormige, bijna saaie indruk. Het daarop gebaseerde idee dat er te weinig spanning bestaat binnen RvC en tussen bestuur en RvC moest echter stevig worden bijgesteld op basis van de gevoerde gesprekken en nagezonden verslagen van de verschillende RvC-commissies.

Voor de goede orde: het bestaan van een dergelijke spanning wordt als positief en zelfs noodzakelijk beschouwd. Het al te snel en gemakkelijk ontstaan van consensus is eerder een symptoom van te veel eenvormigheid en/of onwil/onvermogen om "elkanders nieren te proeven". In bovenstaande zin is in tweede instantie vastgesteld dat de RvC voldoende kritisch naar elkaar toe is en dat ook sprake is van een gezonde kritische houding tussen de verschillende functies (RvC en bestuur). In een enkel geval is de situatie wel erg op scherp gezet, maar partijen en personen bleken goed in staat om de balans te behouden

4.2.2 **Relatie met belanghebbenden**

Ondanks alle goede bedoelingen blijft Woonbron enigszins worstelen met de relatie met belanghebbenden. Weliswaar is al behoorlijk afstand genomen van de wat dominante/autonome cultuur van weleer, doch er is nog steeds verbetering denkbaar als het gaat om de relatie met belanghebbenden (in het bijzonder de gemeenten). Dit is in het verleden ook door de RvC zelf vastgesteld en bijvoorbeeld ook door visitatoren.

Ook de RvC zelf zou meer aandacht kunnen besteden aan de relatie met belanghebbenden. Het ontbreekt ook hier niet aan goede wil, doch ook hier lag de focus vooral intern. Wellicht heeft het gebrek aan 'lokale' commissarissen hierbij een rol gespeeld. In die zin is het een goede zaak dat de RvC bij de vernieuwing aandacht heeft gegeven aan dit aspect, hetgeen ook heeft doorgewerkt in de keuze van de nieuwe commissarissen.

Overigens is er begrip bij de auditors dat de focus enige tijd met name intern is geweest. Woonbron heeft immers een moeilijke tijd achter de rug en het is voorstelbaar dat het zoeken is geweest naar een nieuwe balans. Dat punt is nu echter (al enige tijd) bereikt en juist in die omstandigheden ligt het voor de hand om die balans nu ook te realiseren met belanghebbenden. Daarbij zou aandacht besteedt kunnen worden aan de communicatie/dialogoog en de responsiviteit op alle niveaus.

Naast de auditcommissie en de renumeratiecommissie is binnen de RvC sprake van de commissie maatschappij, waarmee vorm wordt gegeven om vanuit het toezicht meer aandacht te besteden aan de invulling van de maatschappelijke opgave. Dit is een zinvolle aanvulling binnen het commissiespectrum.

4.2.3 **Compliance en integriteit**

Vastgesteld kan worden dat Woonbron beschikt over een klokkenluidersregeling en een integriteitscode. Een nieuwe klokkenluidersregeling zal worden geïmplementeerd.

De integriteitscode wordt levend gehouden door discussie en dilemma's die besproken worden met de directeuren. In de tweede helft van 2016 zal integriteit verder op de agenda staan binnen de organisatie. Er zullen dilemmatrainingen georganiseerd worden binnen Woonbron in diverse lagen van de organisatie.

Attentiepunt is de toegankelijkheid en eenvoudige benadering op de website van Woonbron betreffende deze onderwerpen. Verder is integriteit een doorlopend

proces en daarom is het van belang dat deze zaken structureel aan de orde (blijven) komen, bijvoorbeeld als onderdeel van de HRM-cyclus in functionerings-/beoordelingsgesprekken bij in ieder geval de medewerkers met kwetsbare functies (key- functionarissen).

Daarnaast is er voldoende aandacht bij Woonbron voor compliance. De werkzaamheden van Compliance Officer zijn ondergebracht bij de bestuurssecretaris. Op zich is het denkbaar dat dergelijke werkzaamheden onderdeel uitmaken van een bredere functieomschrijving, als dat gepaard gaat met aandacht voor het specifieke karakter van de compliance-werkzaamheden. Met name het aspect onafhankelijkheid is daarbij van belang, alsmede bijvoorbeeld een rechtstreekse lijn met het intern toezicht. In opzet is dit goed geregeld bij Woonbron. Wel zou dit rechtstreekse lijn nog strakker ingeregeld kunnen worden in het verkeer met het intern toezicht.

Verdere invulling van de compliance-functie biedt (naast de bestaande borging van processen) mogelijkheden om verdergaand te toetsen in hoeverre Woonbron voldoet aan zowel wet- en regelgeving, alsmede overig kader.

Ook blijven er mogelijkheden om een verdere verbreding van integriteit (o.a. privacy wet- en regelgeving, cybercrime) op de agenda de aandacht te geven. Overigens heeft Woonbron op het vlak van cybercrime al een eerste ervaring opgedaan. Hierdoor wordt en blijft integriteit een levend en voortschrijdend onderwerp in het proces en de besluitvorming van de gehele organisatie.

Uit de verslagen van de RvC blijkt dat er beperkt aandacht is voor integriteit. Hierop gaf de RvC aan dit onderwerp met name aan de orde komt in de auditcommissie. De nagezonden verslagen van de onderliggende commissies bevestigen dat beeld (bijvoorbeeld onderzoek aanbestedingen 2014 en auditplan 2015).

4.2.4 **Plan do check act-cyclus**

Woonbron heeft voor de jaren 2015 - 2017 een bedrijfsplan opgesteld met de titel 'Passie voor de kerntaak'. Dit bedrijfsplan ontleent zijn basis aan het in september 2014 vastgestelde visiedocument. Het bedrijfsplan is het kader geweest voor het jaarplan 2016 en de meerjarenbegroting 2016 - 2025.

De hiervoor genoemde kaders (in samenhang met diverse uitwerkingen) in combinatie met onder meer een goede administratieve organisatie en interne beheersing stelt Woonbron in staat om de kerntaak adequaat uit te voeren.

De controlerend accountant van Woonbron is de afgelopen periode onverminderd kritisch geweest over het niveau van de interne beheersing van Woonbron. Ook Woonbron heeft onderkend dat de interne beheersing verbetering behoeft. Mede daarom heeft Woonbron het project EVI opgestart, een project wat loopt tot eind 2017. Het project richt zich onder meer op de verbetering van de administratie organisatie en interne beheersing, risicomanagement en interne informatievoorziening.

De afgelopen periode heeft Woonbron zichtbaar verbeteringen behaald op het gebied van interne beheersing rondom de processen projecten en onderhoud. Maar verdere verbeteringen op de hiervoor genoemde processen en rondom het risicomanagement in brede zin voor Woonbron zijn wenselijk en noodzakelijk om een effectieve bijdrage te leveren aan het uitvoeren van de benoemde kerntaak.

Woonbron richt zich meer dan in het verleden op de A (act) van de PDCA-cyclus, aandachtspunt voor Woonbron is daarbij wel dat het zich realiseert dat het een immer voortdurende cyclus betreft.

4.3 Eindoordeel

De Aw heeft vastgesteld dat uw corporatie op alle 4 onderzochte onderwerpen voldoet aan de genoemde wettelijke vereisten.

De Aw heeft op basis van dit onderzoek het beeld dat de governance van uw corporatie voldoende waarborgen biedt voor de bescherming van het maatschappelijk vermogen en voor een rechtmatige en integere uitvoering van de werkzaamheden van uw corporatie.

Door uitvoering te geven aan de in de managementsamenvatting genoemde aandachtspunten kan de governance van de corporatie nog worden versterkt.

5 Wederhoor en afspraken

5.1 Wederhoor

De Aw legt het conceptrapport voor aan Woonbron. Op deze wijze wordt de mogelijkheid geboden om te reageren op het auditrapport met als doel feitelijke onjuistheden te corrigeren. Daarnaast vraagt de Aw of en welke delen van het rapport vanwege vertrouwelijkheid niet openbaar kunnen worden gemaakt. Dit proces staat bekend als 'wederhoor'.

5.2 Toezicht en vervolg

De Aw koppelt haar bevindingen terug aan Woonbron door middel van dit rapport. Op basis van dit rapport ziet de Aw geen aanleiding voor een nadere afspraken over verbetertrajecten of interventies.

6 Bijlagen

6.1 Geïnterviewden

Geïnterviewden	functie
De heer B. Wijbenga van Nieuwenhuizen	Bestuurder
De heer R. Sitton	Bestuurder
Mevrouw C. Siewers	Bestuurssecretaris
De heer J. van der Vlist	Voorzitter RvC
De heer M.J.H. Jetten	Lid RvC
Mevrouw C.P.M. Doms	Lid RvC

6.2 Beoordeelde documenten

	Documenten	datum
1	Statuten van de stichting	19-02-2006
2	Directiereglement/bestuursreglement	14-12-2014
3	RvC-reglement	17-03-2015
4	Toezichtkader RvC	
5	Verslagen RvC-vergaderingen 2014/2015	Zie data verslaglegging
5a	Verslagen commissievergaderingen RvC 2014/2015	Zie data verslaglegging
6	Verslag zelfevaluatie RvC 2014/2015	Sept. '14 en sept. '15
7	Ondernemingsplan/bedrijfsplan 2015-2017	06-12-2015
8	SVB-portefeuilleplan, concept portefeuillestrategie	20-12-2013
9	Visitatierapport	23-12-2015
10	(Meerjaren)begroting	17-11-2015
11	Jaarplan	17-11-2015
12	Begroting (zie meerjarenbegroting)	
13	Integriteitscode	25-01-2016
14	Klokkenluidersregeling	2012
15	Accountantsverslag	12-05-2015
16	Managementletter 2014	12-05-2015
17	Kwartaalrapportages RvC 2014/2015 Risicorapportage 2014	Diverse data 17-01-2014
17a	Visie op besturen en toezicht	
17b	Verslag verantwoordingsdag 2015	
17c	Schema voor besluitvorming Woonbron vastgoedprojecten	
17d	Visitatierapport 2015	
17e	Rapport interne audit naleving Governancecode	
17f	Selfassessment 24 business risks WSW	